

Romantismul creatiei Eminesciene

Romantismul poetului nu este romantismul social, militant in favoarea burgheziei si impotriva feudalitatii, specific generatiei de la 1848, ci romantismul estetizant, dezinteresat de problema sociala si politica a generatiei ulterioare. Un romantism estetizant in sensul ca dezvoltarea de teme si procedee literare romantice este privita din punctul de vedere al valorii lor artistice doar.

Printre temele preluate de poet figureaza ce acosmica, prezentarea nasterii cosmosului si a sfârșitului sau, intr-o perspectiva de sus asupra existentei omenesti, privirea acesteia din urma sub aspectul cuprinderii ei ca un simplu moment aflat intre nasterea si moartea universului. O gasim in Scrisoarea I, Luceafarul, La steaua sau in marele poem istoric si filozofic, neincheiat, Memento mori(= adu-ti aminte ca vei muri).

Tema demonului romantic, a revoltatului impotriva societatii existente, revoltat care organizeaza masele pentru distrugerea acelei societati, o gasim in imparat si proletar ca si in inger si demon.

O alta tema romantica dezvoltata de poet este cea a femeii incapabila de a intelege aspiratiile omului de geniu, indreptarea lui catre cunoasterea si dezinteresul fata de valorile care ii atrage pe ceilalti oameni, tema prezenta in poeme ca Scrisoare V sau Luceafarul, dar si in micile poezii de dragoste de tip romantica ca Lacul, Dorinta, Pe lânga plopul fara sot. . .

Sau tema geniului romantic, a personalitatii capabile sa treaca dincolo de aparentele la care se opresc oamenii obisnuiti, motiv pentru care nu este inteles de catre acei oameni, pentru care nu existacomunicare intre lumea lor si cea a geniului. Tema prezentata in discursul Cezarului din imparat si proletar, in Scrisoarea I ori in Luceafarul.

Importanta in creatia eminesciana este si tema romantica a iubirii dintre barbat si femeie, iubire vazuta ca si refacere a momentului creatiei cosmosului, ca si participarea la marea creatie universala, o creatie ce se desfasoara in permanenta si este reluarea creatiei inutiale. Aceasta tema se recunoaste in toate poeziile erotici emines-ciene, fie ca aspiratie catre o astfel de iubire fie ca realizare a ei.

Dintre procedeele romantice se poate mentiona cel al scrierii de opere neincheiate, de parti din proiecte gigantice, o trasatura comuna tuturor marilor scriitori ai curentului. Astfel de proiecte realizate fragmentar in opera lui Eminescu sunt poemul Memento mori sau romanul Geniu pustiu . Sau procedeul amplasarii evenimentelor din opera literara intr-un cadru natural salbatic, lipsit de semnele prezentei umane, in codru, pe muntele sau in apropierea oceanului ori a marii.

Caracteristic romantic este si procedeul antitezei, inteles drept reprezentare a lumii ca fiind formata doar din elemente aflate in opozitie unele cu altele, o lume vazuta in alb si negru, bun si rau, pozitiv si negativ.